BESLUITENLIJST

VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD op 2 juli 2024

Aanwezig:

de voorzitter: mevr. R.P. Hoytink-Roubos
de griffier: mevr. D.E. van der Kamp
de raadsleden:
CDA-fractie: dhr. L. Consoli, dhr. R.B.H. Beune, Dhr. M.J. van Baak, dhr. H.J. Mulder (vanaf 17.34 uur), mevr. M.J. Mulder, dhr. H. van der Weijden en dhr. M.R.M. Markus
GBO-fractie: dhr. H.W.G.M. Vreman , Dhr. J.G.M. van der Heijden, dhr. A.H. Veraart, mevr. E.C. Patelias-Pieks
OBN-fractie: dhr. A.W. Schoneveld, mevr. C.M.V. Wartes- de Boef en dhr. P.R. de Vries
D66-fractie: mevr. M.A.C. de Vries, mevr. J.L. Termorshuizen en mevr. J. Hanekamp-Janssen
BOB-fractie: dhr. G.J.M. op de Weegh, dhr. A. Noordermeer en mevr. D.J.M. Vennis
VVD-fractie: dhr. P.W. de Waard, dhr. K. Grimm (tot agendapunt 2a), mevr. J. Rouwenhorst en dhr. R.R.F.M. Koster (vanaf agendapunt 2b)
GL-fractie: mevr. C.J. Bruinsma, dhr. T. Hoffmann en dhr. E.H.A. Roze
PvdA-fractie: dhr. E.A.W. Elbers
CU-fractie: mevr. G. Maaijen

Collegeleden: dhr. A.T.L. van den Dam, Dhr. W.H. Hol, dhr. K. Grimm, dhr. E.G.H. Westerbeek

Overige aanwezigen: mevr. N.M.P. van Hooy (gemeentesecretaris)

Afwezig: mevr. J.M. Huisman (OBN), mevr. C.B.A. Teunissen (college)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 17:00 uur en deelt mee dat de mevr. Huisman afwezig is en dhr. Mulder wat later is (17.34 uur binnen)

2. Vaststellen agenda

De voorzitter stelt voor de volgende punten aan de agenda toe te voegen:
- Agendapunt 5b; Meicirculaire 2024
- Agendapunt 2a; Benoeming wethouders Grimm en Westerbeek
- Agendapunt 2b; toelating nieuw raadslid VVD, dhr. Koster

De aangepaste agenda wordt vastgesteld.

2a. Benoeming wethouders Grimm en Westerbeek

De voorzitter van de commissie geloofsbrieven, de heer Van der Weijden, geeft aan dat de geloofsbrieven van de heren Grimm en Westerbeek aan de in de gemeentewet gestelde eisen voldoen. En zien geen belemmeringen om de heer K. Grimm en de heer E.G.H. Westerbeek te benoemen als wethouder voor de gemeente Overbetuwe.

De voorzitter benoemt mevr. Vennis en de heren Markus en Veraart tot leden van het stembureau.

Uitslag stemming (Dhr. Mulder is nog afwezig):
Dhr. Grimm – 27 stemmen voor
Dhr. Westerbeek – 27 stemmen voor

De heren Grimm en Westerbeek nemen hun benoeming als wethouder van Overbetuwe aan.

De voorzitter neemt van beide wethouders eed of belofte af.

2b. Onderzoek geloofsbrieven, benoeming en afleggen eed raadslid Koster

Voorzitter van de commissie geloofsbrieven geeft aan dat de geloofsbrieven van dhr. Koster aan de in de gemeentewet gestelde eisen voldoet. En adviseren hem toe te laten als lid van de raad van Overbetuwe.

De raad gaat unaniem (zonder dhr. Mulder) akkoord met de toelating tot de raad van dhr. Koster.

Dhr. Koster legt de eed af.

3. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

4. Spreekrecht

Dhr. Eggink namens Zicht op Zetten over de nieuwbouw Wanmolen in Zetten.

Dhr. Barends namens Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen over de kadernota 2025.

Dhr. Mulder is aangesloten om 17.34 uur.

5. Jaarstukken 2023

De voorzitter van de auditcommissie, de heer Markus, geeft een toelichting en namens de auditcommissie een positief advies op de jaarstukken. Daarnaast meldt de voorzitter dat er inmiddels gestart is met de aanbesteding voor een nieuwe accountant.

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

GBO, D66 stemmen voor de motie (bijlage 1) en CDA, BOB, VVD, PvdA, GL, CU, OBN stemmen tegen, waarmee de motie met 7 stemmen voor en 21 tegen is verworpen.

5b. Meicirculaire

*Wethouder Van den Dam geeft aan dat de herijking van het armoedebeleid als het goed is op de planning staat voor Q3. Mocht dit toch anders zijn zal hij hier schriftelijk op terug komen.

BOB, GBO en CU stemmen voor het amendement (bijlage 2) en CDA, VVD, PvdA, GL, OBN, D66 stemmen tegen, waarmee dit amendement met 8 stemmen voor en 20 tegen is verworpen.

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

6. Kadernota 2025

Algemene beschouwingen alle fracties (zie bijlagen 3 t/m 9)

*Wethouder Van den Dam:
Bezuiniging op het sociaal domein is een realistische besparing, richting de begroting zullen wij de nadere invulling van de precieze maatregelen in beeld brengen.
De inventarisatie maatschappelijk vastgoed is op 28 mei via een TIC aan de raad aangeboden.
Het overgrote deel van de middelen die wij ontvangen zijn niet 1 op1 middelen die een doelkoppeling kennen. Voor de middelen waar geen concreet bestedingsplan achterligt is voor gekozen deze vrij te laten vallen in de algemeen reserve.
Wij voeren jaarlijks een gesprek met de nog actieve wijkplatforms/dorpsraden. Waar we nu geen actieve bewonersgroepen hebben zijn wij druk bezig met opbouwwerk.
Het invoeren van reclamebelasting is juridisch erg lastig omdat dit niet voor een bepaald gebied kan gelden, en wij eerder al besloten hebben dat de BIZzen een vervanger zijn van de vroeger geheven reclamebelasting. Daarom is college hier nu nog niet toe over gegaan.
In het college is nog niet gesproken over de viering Overbetuwe 25 jaar. Wij willen hier wel proactief over nadenken, maar het initiatief ligt in eerste instantie bij de diverse maatschappelijke initiatieven.
College is al bezig met plan van aanpak om meer grip te krijgen op de financiële situatie.
Wat betreft Elst 1300 zijn er al diverse gesprekken gevoerd, we zullen de raad voor 1 oktober informeren over de stand van zaken.
College is in gesprek met de Provincie en VNG Gelderland om samen nogmaals per brief onze zorgen te uiten bij het Rijk.

*Wethouder Hol: Wat betreft de stand van zaken over de prestatieafspraken woningcoöperaties zal de wethouder deze schriftelijk via de griffie naar de raad sturen.

Amendement **A-1** (Bijlage 12) wordt unaniem aangenomen.

D66, VVD, CDA, GL, PvdA, OBN, CU stemmen voor amendement **A-2** (bijlage 13) en GBO, BOB stemmen tegen, waarmee dit amendement met 21 stemmen voor en 7 tegen is aangenomen.

Stemverklaring GBO: Wij zijn voor de kadernota, maar we hebben aangegeven tegen de OZB-amendement 2 te zullen zijn.

Stemverklaring BOB: Sluit zich bij de stemverklaring van GBO aan.

Het geamendeerde voorstel wordt unaniem aangenomen.

Motie **M-1** (bijlage 14) wordt unaniem aangenomen.

BOB, GBO, D66, VVD, CDA, GL, CU, PvdA stemmen voor motie **M-2** (bijlage 15) en OBN stemt tegen, waarmee deze motie met 25 stemmen voor en 3 tegen is aangenomen.

BOB, GBO stemmen voor motie **M-3** (bijlage 16) en D66, VVD, CDA, GL, CU, PvdA, OBN stemmen tegen, waarmee deze motie met 7 stemmen voor en 21 tegen is verworpen.

Aangepaste motie **M-4** (bijlage 17) wordt unaniem aangenomen.

Motie **M-5** (bijlage 18) wordt unaniem aangenomen.

BOB stemt voor motie **M-6** (bijlage 19) en D66, VVD, CDA, GL, CU, PvdA, OBN, GBO stemmen tegen, waarmee deze motie met 3 stemmen voor en 25 tegen is verworpen.

BOB, CU stemmen voor motie **M-7** (bijlage 20) en D66, VVD, CDA, GL, GBO, PvdA, OBN stemmen tegen, waarmee deze motie met 4 stemmen voor en 24 tegen is verworpen.

BOB, GBO, D66, VVD, CDA, GL, CU, PvdA stemmen voor de aangepaste motie **M-8** (bijlage 21) en OBN stemt tegen, waarmee deze motie met 25 stemmen voor en 3 tegen is aangenomen

7. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.48 uur.

Ondertekening

De raad heeft deze besluitenlijst vastgesteld op 3 september 2024

Drs. D.E. van der Kamp griffier	R.P. Hoytink-Roubos Voorzitter

Bijlagen

Bijlage 1:

M O T I E
Resultatendebat

Deze motie hoort bij jaarstukken 2023.

De volgende partijen dienen dit voorstel in:

GBO – Anton Veraart

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:

- Het onderwerp jaarstukken behandeld wordt in dezelfde vergadering als waarin de kadernota wordt behandeld.
- De jaarstukken naast cijfermatige informatie, meer en meer bedoeld zijn om inzicht te geven in het gevoerde beleid.
- De jaarstukken steeds belangrijker worden onder meer door de uitgebreidere taak van de gemeente, alsmede door de rechtmatigheidsverantwoording van het college.
- Dat de rechtmatigheidsverantwoording van het college, als onderdeel van de jaarstukken, een goed moment is om terug te blikken op het voorbije jaar.
- De jaarstukken de gelegenheid kan geven om uitgebreid te reflecteren op het vorige boekingsjaar

We vinden dat:

- de jaarstukken meer en bredere aandacht verdienen, middels een debat in een voorronde en raad
- de jaarstukken, inclusief rechtmatigheidsverantwoording, kunnen dienen om te bezien wat wel en niet gerealiseerd is
- Dat de effecten van en de bevindingen uit de jaarstukken van belang kunnen zijn voor de discussie over de kadernota
- Daardoor informatie kan worden verkregen voor toekomstig beleid.

We vragen het college én verzoeken de agendacommissie:

1. De behandeling van de jaarstukken zodanig te agenderen en te behandelen, dat er voldoende tijd is om een en ander, uitgebreider dan nu, te kunnen bespreken.
2. Daartoe dit onderwerp ook in een voorronde te bespreken.

Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van 02-07-2024

Dit was hoe de partijen stemden:

CDA:	voor		tegen	7
GBO:	voor	4	tegen	
OBN:	voor		tegen	3
D66:	voor	3	tegen	
BOB:	voor		tegen	3
VVD:	voor		tegen	3
GL:	voor		tegen	3
PvdA:	voor		tegen	1
CU:	voor		tegen	1
Totaal:	voor	7	tegen	21

Hiermee is deze motie niet aangenomen

drs. D.E. van der Kamp
griffier

R.P. Hoytink-Roubos
voorzitter

Bijlage 2:

A M E N D E M E N T

Dit amendement hoort bij Raadsbesluit Meicirculaire 2024:

De volgende partijen dienen een aanpassing op het voorgestelde besluit in:

Burgerbelangen Overbetuwe, Ard Op de Weegh

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

Het concept-raadsbesluit als volgt aan te passen/aan te vullen:

1. De meicirculaire 2024 te verwerken conform het overzicht in de paragraaf financiën**, met dien verstande dat de structurele 70.000 euro 'dienstverlening gemeenten aanpak armoede**

en schulden' vanaf 2024 niet worden toegevoegd aan de algemene middelen maar aan de beschikbare middelen voor de aanpak van armoede en schulden.

Dit is waarom we dit willen:

- De toelichting op de meicirculaire bij deze post luidt als volgt: "Vanuit de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, die in juli 2022 aan de Tweede Kamer is gepresenteerd, heeft het kabinet via het gemeentefonds € 40 miljoen aan structurele middelen voor betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn voor 2023 incidenteel aan gemeenten beschikbaar gesteld. De toekenning vanaf 2024 zal structureel plaatsvinden om gemeenten verder in staat te stellen om strategisch en doelgericht te handelen en hun activiteiten uit te breiden zoals het verdubbelen van het gebruik van schuldhulpverlening en het bevorderen van activiteiten om armoede onder kinderen te bestrijden. Zie ook paragraaf 2.2-6 van de meicirculaire 2023. De bijbehorende middelen worden toegevoegd aan het cluster Participatie."
- Bij extra inzet op de bestrijding van armoede en (preventie van) schulden kan mede gedacht worden aan elementen uit het recente rapport van Toezicht Sociaal Domein[1] voor mogelijkheden in de samenwerking tussen huisartsen (c.q. de eerstelijn) en het sociaal domein.

Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van 2 juli 2024

Dit was hoe de partijen stemden:

CDA:	voor		tegen	7
GBO:	voor	4	tegen	
OBN:	voor		tegen	3
D66:	voor		tegen	3
BOB:	voor	3	tegen	
VVD:	voor		tegen	3
GL:	voor		tegen	3
PvdA:	voor		tegen	1
CU:	voor	1	tegen	
Totaal:	voor	8	tegen	20

Hiermee is dit amendement niet aangenomen.

[1] https://www.toezichtsociaaldomein.nl/actueel/nieuws/2024/06/06/index

drs. D.E. van der Kamp
griffier

R.P. Hoytink-Roubos
voorzitter

Bijlage 3:

CDA:

Algemene Beschouwingen CDA Overbetuwe bij bespreking Kadernota 20205, 02-07-2024

Duurzaam bruggen slaan – En daadkrachtig doorpakken, met aandacht voor de menselijke maat

Voorziter, collega's,
De behandeling van de Kadernota 2025 bijzonder te noemen zou wel eens de politieke understatement van het jaar kunnen zijn. Aan de ene kant hebben we te maken met een nieuwe politieke werkelijkheid in Overbetuwe, uitgedrukt in een nieuw coalitieprogramma en een weer voltallig college met een andere politieke samenstelling dan 1 maand geleden. Aan de andere kant zijn de financiële vooruitzichten voor de jaren na 2025 er niet beter op geworden in de afgelopen tijd, integendeel.
En niet te vergeten: vandaag stond het nieuwe kabinet op het bordes, en de keuzes van de nieuwe regering zullen ongetwijfeld voor discussies en keuzes zorgen ook op het niveau van de lokale politiek.
Men zou zich dus kunnen afvragen in hoeverre deze Kadernota als richtinggevend gezien kan worden, gelet op het aantal variabelen die een andere invulling kunnen – en zullen - gaan krijgen. Om niemand in spanning te laten: wat het CDA Overbetuwe betreft is het antwoord ja, deze Kadernota kan als richtinggevend gezien worden, wel met een aantal aanpassingen. Graag geef ik namens de CDA fractie een aantal aandachtspunten mee.
Er is wel al heel veel gezegd en geschreven de afgelopen weken, en we gaan de komende maanden uitgebreid met elkaar in gesprek, ik kies er dan ook voor bewust om de bijdrage van het CDA nu beknopt te houden.
De titel van deze bijdrage is gelijk aan die van het nieuwe coalitieprogramma – Duurzaam bruggen slaan, en daadkrachtig doorpakken – met een essentiële verduidelijking: met aandacht voor de menselijke maat. Dat is ook wat ons betreft de grootste uitdaging voor de komende jaren: een balans te vinden tussen noodzakelijke financiële discipline en het behoud van de menselijke maat in ons beleid. Deze Kadernota biedt wat ons betreft voldoende aanknopingspunten om dat te realiseren.
Wel vinden we – samen met een aantal andere par□jen – dat het nodig is om een aantal accenten mee te geven. De bredere context voor deze accenten is het nieuwe coalitieprogramma. Om de Kadernota congruent te maken met de ambities die daarin worden verwoord, worden vanavond 2 amendementen en 1 motie ingediend. Ik neem ze heel summier door: het amendement 'OZB' beoogt om de begroting voor 2025 sluitend te krijgen door andere ombuigingsvoorstellen in te voeren dan in de tekst van de Kadernota nu wordt voorgesteld. Dit levert wat ons betreft een meer evenwichtige verdeling tussen lastenverzwaring en beperken van de uitgaven. Daarnaast achten we belangrijk om financiële ruimte te creëren – zoals verwoord in amendement 'Vastleggen Erfgoed' - 'om een inventarisatie op te maken van alle erfgoed categorieën en beleid te ontwikkelen voor behoud van al het Overbetuwse culturele erfgoed'.
Zoals we allemaal weten staan we voor stevige financiële uitdagingen. Tegelijk mag beleid nooit alleen ingegeven worden door 'de centen'. De mensen – in het bijzonder de meest kwetsbaren - mogen niet de dupe worden van bezuinigingen. Realisme in wat niet meer financieel mag moet hand in had gaan met een visie op een rechtvaardige maatschappij. Dit wordt concreet verwoord in de motie 'Handhaaf preventie en kwaliteit van zorg'.
Traditiegetrouw zal het CDA zich in de eerste termijn niet uitspreken over de overige ingediende moties, we horen eerst graag de indienende partijen daarover.
Voorziter, ik sluit af. Ondanks de financiële malaise blijven we denken in termen van realistische en haalbare ambities voor onze gemeente. De wijze om dat op een verantwoorde wijze te realiseren is wat het CDA Overbetuwe betreft goed verwoord in de slotzin van het coalitieprogramma 2024-2026: 'Wij zien er naar uit om samen met onze collega's in de gemeenteraad, de ambtelijke organisatie, onze partners in de regio, maar bovenal samen met onze inwoners, duurzaam te zorgen voor een nog mooier Overbetuwe'.
Laat deze Kadernota een stap zijn om dat te realiseren.

Voorziter, voor zover de eerste termijn van de CDA fractie.

Bijlage 4:

Gemeentebelangen Overbetuwe:
Kadernota 2025

Na een turbulente periode, waar we niet langer bij stil willen staan, kijken wij als Gemeentebelangen Overbetuwe nu alleen maar vooruit. Maar we willen wel gezegd hebben, dat het jammer blijft, dat de lokale partijen, en dat zijn voor alle duidelijkheid, partijen zonder enige landelijke binding, buiten de collegebanken zijn gehouden.
Gezien de grote financiële onzekerheden, waarvoor de gemeente Overbetuwe staat, hebben we nu al onze energie en kracht tezamen nodig om niet alleen voorzieningen voor onze inwoners overeind te houden maar ook daadwerkelijk de steun en dienstverlening te kunnen blijven bieden, waarop diezelfde inwoners recht hebben.
Vragen, die bij ons opkomen zijn bijvoorbeeld of de door de raad uitgesproken en besloten ambities moeten worden bijgesteld of zelfs in de vriezer terecht zouden moeten komen.
Ingeval we aan de noodzaak tot forse ombuigingen niet kunnen ontkomen, rijst de vraag wat en waar gaan we die pijnlijke besluiten dan nemen.
Gezien ons verkiezingsprogramma en het daaruit voortvloeiende coalitieakkoord, dat voor een groot deel bij de nieuwe coalitie overeind blijft, zullen wij ervoor staan, dat onze inwoners van die pijnlijke beslissingen zo weinig mogelijk zullen merken.
Het credo van GBO is immers “de mens staat centraal”. De aangekondigde oekaze van 30% lastenverzwaring, zoals in het coalitieprogramma 2024-2026 vermeld, heeft dan ook niet onze steun.
Wij vinden, dat de door het college uitgestippelde route om samen met de raad ombuigingen te zoeken om de ravijnjaren 2026 en volgende door te komen, de juiste weg.
Omdat de gevolgen voor onze inwoners groot kunnen zijn, vinden wij het belangrijk, dat draagvlak wordt gecreëerd. Er zal goede informatie moeten worden gedeeld met de inwoners en betrokkenen.
Om die reden hebben wij een motie (M 3) ingediend om inwoners en andere betrokkenen nauw bij komende ombuigingen te betrekken om op die manier te voldoen aan het nieuwe coalitieprogramma “duurzaam bruggen bouwen”. College denk na over de vorm waarin die inwonersbijdrage kan worden gegoten.

Voorliggende kadernota is sluitend en daar zijn we blij mee maar deze nota noopt, zoals opgemerkt, helaas tot ombuigingen.
Enkele hiervan zullen wij hierna becommentariëren, terwijl we ook bij het woonprogramma in het kort stil zullen staan.

Sociaal Domein:
Na de decentralisatie in 2015 hebben de gemeenten steeds meer taken toegeschoven gekregen. Echter wij kregen geen boter bij de vis.
Inhoudelijk kunnen gemeenten weliswaar beter voor de kwetsbare inwoners een vangnet vormen maar wanneer deze inspanningen niet vergezeld gaan van de benodigde financiële middelen worden gemeenten gedwongen keuzes te maken.
Opgezadeld worden met een abonnement-tarief voor huishoudelijke zorg en dagbesteding in het kader van de WMO heeft de laatste jaren de gemeenten veel geld gekost. Blij zijn we dat vanaf 2026 (was tot de voorjaarsnota van de regering 2025) voor een deel af zijn. Maar een jubelstemming is uit deze boze, aangezien info ons leert, dat de beter gesitueerden de aangekondigde eigen bijdrage van maximaal € 255,-naar draagkracht gemakkelijk zelf kunnen ophoesten.
Wat te denken van de jeugdzorg, waarvan het nog steeds onduidelijk is of er een beoogde hervorming gaat plaatsvinden, waarbij de bal weer bij de provincie zou komen te liggen. Voor zover het zich laat aanzien in het hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet worden de eerder aangekondigde bezuinigingen niet geëffectueerd, maar bestaat de ambitie om jeugdzorg structureel te verbeteren en extra besparingen te verminderen of te laten vervallen.

Preventie is misschien niet het toverwoord maar wij hebben het gevoel, dat daar een financieel voordeel valt te behalen.
We zijn dan ook blij, dat de nieuwe coalitie daarop wil inzetten (Motie M5, die wij steunen)
De door het college voorgestelde bezuiniging van € 500.000 op de zorgvraag is onzes inziens

allerminst hard.
Wij vragen het college daarom te duiden in hoeverre zij deze bezuiniging realistisch acht en welk effect dit heeft op betrokken inwoners. Wij ontvangen hier graag en reactie op.

Wonen:
Ons verkiezingsprogramma vermeldt daarover, dat versnelling in projecten moet worden aangebracht, waarbij als uitgangspunt minimaal 30% sociale woningbouw wordt gehanteerd.
Wij vinden, dat dat beleid verder moet worden geactiveerd om het forse woningtekort in te perken. Wij vragen aandacht voor starters, waarvoor het nu een vrij uitzichtloze situatie is.
Om doorstroming te bevorderen zou ook versneld naar kleine appartementen voor alleenstaanden en ouderen moeten worden gekeken.
Het idee van het bouwen van flexwoningen omarmen we en het probleem vwb netgongestie zou kunnen worden getackeld door op dezelfde manier als bij de bouw van het MFC in Elst te handelen.
Het is natuurlijk een al jaren bestaande noodkreet, maar wij willen het toch maar herhalen om de kracht van de boodschap opnieuw te duiden.
Voorbeelden, zoals recent de ontwikkelingen bij het Land van tap om het plan opnieuw naar de tekentafel terug te sturen en daarmee de participatie min of meer aan de laars te lappen en voor een forse vertraging in de bouw van woningen te zorgen, kunnen we ons niet veroorloven.

Bedrijfsvoering:
Het voorstel om de functieschaal van het personeel af te bouwen vinden wij onrealistisch, omdat het eerder een theoretische dan praktische bezuiniging is.
Het nu zittende college wil deze afbouw nog verder versterken.
GBO heeft al jaren -samen met de VVD fractie- met kracht gepleit voor een kwaliteit-impuls van de organisatie maar door zulke maatregelen zullen potentiële werknemers niet staan te trappelen.
Wij vinden nog steeds, zoals we in het recente verleden een aantal keren hebben bepleit, dat we een aantrekkelijke werkgever moeten blijven, inhuur zoveel mogelijk moeten vermijden en loopbaan ontwikkelingen resp. deskundigheid van de ambtelijke organisatie met opleidingen en coaching moeten stimuleren. Wij zullen hier komend jaar scherp op blijven toezien.
Daarom zullen wij dan ook tegen amendement 2 stemmen.

Financien:
Gemeentebelangen maakt zich ernstig zorgen of we, met de verslechterende financiële situatie, de zorg voor onze inwoners voldoende kunnen blijven waarmaken. GBO kiest onverminderd voor de inwoners. Dat bezuinigingen volgens het coalitieprogramma in gelijke mate moeten plaatsvinden voor fysiek en sociaal domein, achten wij een verkeerde keuze. Bezuinigingen moeten plaatsvinden daar waar het kan en wij kiezen er voor sociaal domein zoveel als mogelijk en al eerder in deze beschouwing verwoord, overeind te houden.

Wel vinden wij dat we kritisch moeten kijken naar de zgn. medebewindstaken. Per slot van rekening is het de keuze van de landelijke politiek om te bezuinigen op de bijdragen aan de gemeenten. In het coalitieakkoord wordt al aangegeven dat dit college een protest wil gaan organiseren tegen het kortingenbeleid van de landelijke politiek.

GBO had daarop al een voorschot genomen door het college te vragen om op korte termijn in ieder geval een brief te sturen met de visie van de gemeente Overbetuwe. Zie onze motie (M8) ”Zonder geld geen gemeente”, die geïnspireerd is op de communicatie van het “Actiecomité Raden in Verzet”.

Voor de extra tegenvaller in de meicirculaire wil GBO de 1,5% verhoging van de OZB op tafel houden. We lezen immers dat de OZB medeoorzaak is van een extra tekort. Dan lijkt het ons redelijk om ook daar de (gedeeltelijke) dekking te vinden.

Tot slot vz. een korte vraag.

Vraag:
De raad heeft in april 2022 een motie aangenomen betreffende inventarisatie maatschappelijk vastgoed om daarmee primair de vraag te kunnen beantwoorden of Elst behoefte heeft aan een MFC. Deze inventarisatie zou in Q1 2024 zijn voltooid. Ondanks inspanningen van de Stichting Ontmoeten en Verbinden, die zelf al inventarisatie had gedaan, blijft een antwoord van het college spijtig genoeg uit.

Omdat deze inventarisatie mogelijk financiële consequenties voor de toekomst kan hebben, willen we graag van het college zo spoedig mogelijk de uitkomst van deze inventarisatie (zie motie M7, die wij omarmen))

We eindigen met het volgende:
Gemeentebelangen Overbetuwe wil de komende moeilijke periode positief benaderen.
De term “samen aan Zet” en “Bruggen slaan” geeft in die zin hoop en vertrouwen.
We moeten het samen doen, de gehele raad, de inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven.
Bruggen slaan betekent volgens van Dale” twee groepen met elkaar in contact brengen, zodat er wederzijds begrip ontstaat. De brug is een symbool voor de uitwisseling van gedachten en ervaringen. De brug verbindt twee werelden, die eerder van elkaar waren gescheiden.

Een stukje uit het landelijkregeerakkoord uit 2012 (PvdA en VVD) met als thema “Bruggen slaan”.

Wij zien het als onze opdracht om bruggen te slaan tussen politiek en samenleving. Tussen stedelijke en landelijk gebied. Tussen rijk en arm. Tussen jong en oud..
Tussen mensen, die in elke verandering een uitdaging zien en mensen, die vooral bezorgd naar veranderingen kijken”

Voorzitter we gaan aan de slag met passie voor de gemeente en met hart voor de mensen.

Bijlage 5:

OverbetuweNu:

Voorzitter, allereerst dank aan de ambtelijke organisatie en het college voor de voorliggende kadernota. Er is dit jaar extra werk verricht vanwege de aankomende ravijnjaren. Dit vraagt van ons als raad om het maken van structurele keuzes, het bijstellen van onze ambities en een goed financieel perspectief voor de toekomst. Veel afgekaderd werd er niet in deze kadernota, toch was de kadernota dit keer een zorgwekkend document om door te nemen. Met name de voorgestelde financiële ombuigingen leiden tot deze conclusie.

Als het gaat over het maken van keuzes ten aanzien van de voorgestelde financiële ombuigingen, kiest OverBetuweNu voor een pragmatisch en duidelijk no-nonsens beleid. Dit betekent dat wij het uitgangspunt hanteren dat een uitvoerend programma **nuttig** en **noodzakelijk** is. Verder verwachten wij een zorgvuldige besluitvorming bij de ombuigingen en de afwegingscriteria, voor de komende jaren. *(zie motie 4)*

Vanuit dit uitgangspunt ziet OBN genoeg kansen om ombuigingen te realiseren op een aantal budgetten. Wij willen wij in ieder geval niet besparen op zaken die een **duidelijke maatschappelijke binding** hebben met onze inwoners en die **noodzakelijk** zijn voor de **leefbaarheid** in onze kernen en die ook het **lokale gemeenschapsgevoel versterken**.

Dit betekent concreet dat wij niet willen besparen op de volgende speerpunten:

- **Onze maatschappelijke voorzieningen die onze kernen maken en vormen.**
- **De daarbij behorende infrastructuur**
- **En alle overige aspecten die onze kernen leefbaar houden**.

Waar wij wel mogelijkheden zien voor ombuigingen, zijn bijvoorbeeld aangelegenheden die geen connectie hebben met de bovengenoemde speerpunten en die **niet noodzakelijk** of **relevant** zijn voor de uitvoering van de gemeentelijke taken.

OBN is van mening dat organisaties en natuurlijke personen in de loop der jaren de weg naar subsidies hebben weten te vinden bij onze gemeente. Terwijl wat OBN betreft de kritische vraag had mogen worden gesteld of zij daadwerkelijk nuttig zijn geweest voor onze Overbetuwse gemeenschap.

Als een ombuiging wordt uitgevoerd is OBN van mening dat het college lef moet tonen en zich niet moet beperken tot de **salamitactiek**. Wat betekent: hier en daar een plakje eraf.

Durf aspecten die geen directe toegevoegde waarde leveren aan onze gemeenschap, volledig te schrappen.

Voorzitter ik rond af, Ik begon mijn inbreng met het gegeven dat de Kadernota van 2024 een zorgwekkend document is. OBN is van mening dat deze zorgen weggenomen kunnen worden indien er geen ombuigingen plaatsvinden op datgene wat onze **Overbetuwse gemeenschap maakt en vormt.** Het gevoel dat de gemeente Overbetuwe onze gemeenschappelijke voorzieningen, die onze gemeenschap **conserveert** en de toekomst maakt, is het **Overbetuwe vanNu, en van U.**

Bijlage 6:

D66:
D66 gaat voor duurzame keuzes.

Keuzes maken, dat is ook het thema van deze kadernota. Overbetuwe heeft te maken met hele grote tekorten in de jaren die komen gaan. De oorzaak van onze tekorten ligt voor een groot deel in Den Haag. De overheid gaat de gemeente Overbetuwe korten op de uitkering die ze krijgt. Tegelijkertijd verlangt de overheid wel dat we nog steeds alle taken uitvoeren die we opgelegd hebben gekregen. Zoals goede zorg verlenen aan onze inwoners. Zorgen dat de straten veilig zijn en dat kinderen naar een school kunnen. Dat mensen die geen werk hebben of kunnen krijgen een uitkering ontvangen. We doen dat graag, maar dat doen we ook graag goed en niet maar half. En daar gaat het mis. We krijgen te weinig geld vanuit Den Haag om dat te doen. We moeten dus uit eigen zak geld bijleggen. En die eigen zak, dat is het geld van onze inwoners, dus van u allemaal.

Voor het jaar 2025 zijn dan wel oplossingen gevonden om tot een sluitende begroting te komen, maar als D66 kijken we graag vooral naar de langere termijn en vanaf 2026 wordt het echt moeilijk. Het is een hele lastige keuzes die we moeten maken: gaan we beknibbelen op goede zorg, verhogen we de belastingen? Hoe dan ook raakt het onze inwoners. Wij kiezen ervoor om in deze onzekere tijden onze inwoners niet in de steek te laten en een betrouwbare overheid te zijn. Dat betekent dat we geleidelijk aan onze OZB gaan verhogen met als doel goede zorg zoveel mogelijk overeind te houden voor de inwoners die dat nodig hebben. We zijn dus straks niet meer een van de goedkoopste gemeenten van Nederland, maar Overbetuwe is en blijft wel een plek waar het fijn wonen en werken is en waar we omkijken naar elkaar.

Dat laatste, omkijken naar elkaar, vind ik iets om veel trotser op te zijn dan dat we de goedkoopste zijn. Ondertussen blijven we strijden om vanuit Den Haag wel voldoende middelen te krijgen om ons werk goed te doen en steken we ons geld in goede preventie, zodat we onze inwoners een zo gezond mogelijke toekomst kunnen geven.

Graag wil ik mijn dank uitspreken voor het vele werk dat verricht is om de kadernota op te leveren. Deze kadernota is zo opgemaakt dat we weten wat er te kiezen valt. Een deel van die keuzes maken we vandaag met de raad. Maar onderweg naar de jaren na 2025 moeten er nog meer, ook vervelende, keuzes gemaakt worden. We willen graag het gesprek met elkaar aan gaan over de mogelijkheden en de gevolgen van bezuinigingen zodat we als raad tot een overwogen keuze kunnen komen.

D66 gaat daarbij uit van duurzame keuzes, dus keuzes die hun uitwerking hebben naar een gezonde en leefbare toekomst voor Overbetuwe, zoals preventie, armoedebeleid en zo goed mogelijk investeren in leefbaarheid, onze jeugd, natuur, economie en wonen voor alle doelgroepen.

Dan nu moties/amendementen.
Ons eigen amendement erfgoed: we vinden het belangrijk om zuinig om te gaan met al het moois dat we in onze gemeente hebben: niet alleen monumenten, maar ook het cultureel erfgoed en onze mooie dorpsgezichten. We dienen daarom een amendement in om het erfgoed vast te leggen. We kregen vandaag ambtelijk advies voor de dekking: Het budget voor aankopen van kunst blijkt niet alleen voor aankopen gebruikt te worden maar ook voor afschrijving en onderhoud. Dat budget is dus bij nader inzien niet of niet volledig beschikbaar voor bekostiging. We kunnen dit gelukkig wel bekostigen uit het budget dat ook onder meer hiervoor bedoeld is: vernieuwing van de omgevingswet. Het vastleggen van het erfgoed is immers onderdeel van de nieuwe wet. Ik verwijs ook graag nog even naar het stuk

wat later toegevoegd is aan de agenda met de beantwoording van de vragen op de informatiebijeenkomst over archeologie en erfgoed.

Het amendement over OZB dienen we mee in

Motie 1: Minimale omvang algemene reserve: instemmen
Motie 2: Elst 1300, vanzelfsprekend kunnen wij hier mee instemmen. We horen wel graag of de datum die genoemd is in de motie haalbaar is. We nemen echter aan dat dit voor de indieners geen halszaak is.
Motie 3: Inwonersconsultatie ombuigingen: Goede participatie vinden we belangrijk. We hebben echter ook lessen geleerd in de laatste jaren, namelijk dat het doel en het kader duidelijk moeten zijn en dat inwoners en bedrijven en instellingen die participeren ook weten wat er met hun inbreng wordt gedaan. Dat is als je spreekt over de begroting en alle ombuigingen te ingewikkeld en te lastig om uit te voeren. Wel willen we graag met de indieners in overleg over een eenvoudigere uitvoering. Bijvoorbeeld het organiseren van een motiemarkt of specifiek aangeven voor welke ombuiging je wie wil betrekken met welke vraag. Op de motiemarkt kunnen ook informatie verstrekken over alle mogelijkheden die inwoners al hebben om fondsen te werven of iets voor te stellen, zoals OverbetuweDoet, burgerinitiatieven en burgeragendering. De motie in deze vorm kunnen we daarom niet ondersteunen.
Motie 4: zorgvuldige besluitvorming ombuigingen Deze motie was voor ons een beetje moeilijk om te begrijpen. Maar mevrouw Maaijen heeft het ons goed uitgelegd en we kunnen in elk geval voor onderdeel a van deze motie zijn. We willen graag weten van de portefeuillehouder of deel b van de motie ook uitvoerbaar is, want het lijkt ons een hele puzzel om het precies uit te splitsen. Is de CU ook tevreden met 'bij benadering' of 'in grote lijnen' als dat beter uitvoerbaar is?
Motie 5: Handhaven preventie en kwaliteit van zorg. Deze dienen we mee in.
Motie 6: Sociaal Domein: We vinden dit geen rol van de fractievoorzitters, we stellen BOB voor om een agenderingsverzoek voor een RTG te maken. We willen graag meedenken over het verzoek en stellen voor om ook met de portefeuillehouder af te stemmen wat een goed moment is daarvoor. Er komen immers nog stukken onze kant op. De motie in deze vorm kunnen we niet ondersteunen.
Motie 7: Verantwoorde afbouw inzet tijdelijke middelen: Wij hadden als D66 over de POK gelden al vragen gesteld. Uit de beantwoording van de vragen maken wij op dat er nog een collegevoorstel gaat volgen. Wat nog volgt uit plannen van het kabinet is nog ongewis en dat is voor ons reden om dit eerst af te wachten. We steunen om die reden deze motie niet en vragen de indieners deze aan te houden.
Motie 8: Zonder geld geen gemeente: Deze willen we zonder meer steunen en dienen deze graag mee in. Hoe meer en sterker het geluid in Den Haag klinkt over de problemen die de ravijnjaren veroorzaken in onze gemeente hoe beter.

Bijlage 7:

Burgerbelangen Overbetuwe:

Kadernota 2025

Ik wil, zoals u dat van mij gewend bent, starten met twee citaten:
Mahatma Gandi: "De toekomst hangt af van wat je nu aan het doen bent".
George van Acker: "Wie angst heeft voor de toekomst, heeft die toekomst al half bedorven.

We bevinden ons in een bijzondere periode. Net weer een volledig college en onderhandelingen en een college-akkoord, dat geen uitsluitsel geeft welke kant het op gaat. Het lijkt er op, dat het beleid van het vorige college goeddeels wordt voortgezet. Onze twijfels om deze kadernota te behandelen lagen in het feit, dat we eigenlijk verwacht hadden, dat de toegevoegde partijen hun luchtje aan het te voeren beleid zouden hebben toegevoegd, maar dat is blijkens het college-akkoord slechts in geringe mate het geval. Daarover in september meer. Het lijkt dus nuttig om deze kadernota te behandelen.
Ik feliciteer de heren Grim en Westerbeek met hun benoeming namens BOB en hoop op een constructieve samenwerking. Eigenlijk zou ik zeer verheugd moeten zijn, want we hebben nu een college met louter lokale partijen als ik tenminste de strekking van de opmerkingen van deze partijen moet geloven. Ondanks dat bleef ik twijfelen en heb maar eens opgezocht wat de betekenis is van lokale politieke partijen**. "Een lokale politieke partij is een** politieke partij **die alleen actief is in een bepaalde** gemeente**, daar al dan niet vertegenwoordigd is in de** gemeenteraad**, en die geen binding heeft met een landelijke of anderszins bovenlokale partij".**

Godfried Bomans zei in dit kader eens**: "**Er is niets zo ontzenuwend als onzin aan te moedigen. Dat ondermijnt de sterkste".
Ik stel dus voor om in de toekomst om spraakverwarring te voorkomen te spreken over lokale en interlokale partijen.
Bij de vorige kadernota en vervolgens de begroting hebben de partijen, die toen de oppositie vormden, er stevig op aangedrongen al vast te anticiperen op de komende daljaren. De toen zittende coalitie vond dat niet nodig. Sterker, er zijn ook eenmalige middelen ingezet zonder dat er een idee onder lag wat daarmee te bereiken als je ze niet structureel kunt maken. Om dat toch in goede banen te leiden dienen we motie M7 verantwoorde afbouw inzet tijdelijke middelen in.
Goed, dat het anticiperen op de komende daljaren nu wel opgepakt is, alleen missen we de effecten van de meicirculaire, de voorjaarsnota en het hoofdlijnenakkoord in deze kadernota. Wel is recent gelukkig het regioplan IZA gedeeld, wat wij overigens direct na publicatie via de griffie al in januari hadden gedeeld.
Bij de jaarstukken wordt de meevaller van 7,3 miljoen direct ingeboekt bij de algemene middelen, terwijl daar gelden bijzitten, die gelabeld zijn aan een doel. Voorbeeld gelden Oekraïners en de SPUK IZA. **Berust dit op een administratieve truc om een positiever financieel beeld te scheppen of zit hier een andere gedachtegang achter?** Gaarne reactie van de wethouder. In dit kader hebben wij dan ook ons amendement meicirculaire ingediend. Gelabelde gelden mogen nooit via een administratieve truc bij de algemene reserve komen. Als de gelden voor de doelgroep nodig blijken, moeten die beschikbaar zijn.
Sociaal Domein.
Veel keuzes en bezuinigingsvoorstellen zijn amper onderbouwd. Met betrekking tot het sociaal team staan er in de nota Hiemstra een aantal zaken die zeker aandacht verdienen. De advertentie voor een projectleider implementatie tegen een uurtarief van max 105 euro is zagen we in mei al digitaal langskomen. **Wat gaat het college hiermee en hieraan doen?** Via onze motie M6 sociaal domein doen we een handreiking om hier alsnog de raad bij te betrekken, waar de bij de vorige programmabegroting raadsbreed aangenomen motie van PvdA en CU lijkt te zijn genegeerd.
Verder valt op dat nog steeds gedaan wordt of de tariefsaanpassing van 1,5 miljoen euro ons is overkomen. De oorzaak is echter dat er niet goed is geïndexeerd. Hoe dit heeft kunnen gebeuren is nog steeds niet bekend. En het recente bestuursbesluit is nog niet het einde van het verhaal. Door dit verborgen tekort is ook in het sociaal domein te lang doorgegaan alsof de uitgaven binnen de kaders lagen. En bij de SPUK IZA heeft de VNG een handreiking gepubliceerd over wat daarmee te doen[2]
Op grond waarvan is de conclusie van B&W dan dat dit bedrag direct naar de algemene reserve kan?
Programma 3; interactie met de samenleving
De ombuigingsvoorstellen in dit programma worden door het College nog niet benut. BOB kan zich hier in vinden, maar- hoe gaat het college om met de situatie dat nu alle wijkplatforms in Elst ter ziele zijn gegaan en meerdere dorpsraden ook niet als echte gesprekspartner van bestuur (kunnen) functioneren? **Hoe wordt invulling gegeven aan de afspraak om jaarlijks met alle betrokken partijen te bekijken wat goed gaat en wat beter kan?**
-ontwikkelen van 'dashboards' prima. Eens met college dat deze helpend zijn voor het goede gesprek EN -op termijn- doordachte beleidskeuzes te kunnen maken. Na inzet van meerdere externe bureaus zijn onze verwachtingen hoog.
In z'n algemeenheid is er in deze kadernota weinig aandacht voor verantwoordelijkheidsverdeling. Ook bij maatschappelijke problematiek is niet duidelijk waar we wel of niet van zijn. Hoe zorgen we dat anderen ook hun verantwoordelijkheid nemen? Dit ook met het oog op het sociaal domein. Goede dingen doen is niet altijd rendement op korte of lange termijn, maar als je gaten die anderen laten vallen zo maar opvult zullen anderen daar dankbaar gebruik van maken. En weten we ook voldoende gebruik te maken van beschikbare subsidies van derden? En hoe staat het met de onderwerpen waar in het kader van de prestatieafspraken met de woningcorporaties slechts procesafspraken waren gemaakt en die in 2024 verder uitgewerkt zouden worden in doelstellingen en inspanningen?[3]

Vorig jaar hebben wij bij de begrotingsraad aandacht gevraagd voor de motie uit 2021 inzake belasting voor reclamemasten .We kregen de toezegging van de portefeuillehouder dat er voor de kadernota een voorstel zou liggen. Ondanks de financiële situatie waarin de gemeente Overbetuwe

---

[2] https://vng.nl/sites/default/files/2023-11/strategische_handreiking_iza_november_2023.pdf

[3] Over een aantal onderwerpen was het nog niet mogelijk om concrete afspraken te maken. Deze worden in 2024 verder uitgewerkt in doelstellingen en inspanningen.

verkeert is dit nog niet verwerkt in de kadernota. Kan de portefeuillehouder toelichten waarom er nog geen voorstel ligt?

Ook even bijzondere aandacht voor de motie Elst 1300. We zijn voor sober en geen geld uitgeven als het niet nodig is. Iets als Elst 1300 mag niet ongemerkt voorbij gaan en ook de gemeente heeft daar een rol in te spelen. Goed, dat de lokale partijen GBO en BOB elkaar daar gevonden hebben. Wie weet wat de toekomst brengt.
Een enkel woord ten aanzien van het nieuwe college. We zijn verheugd, dat men er snel in geslaagd is om een nieuw college te presenteren. Goed werk van CDA en Groen Links en waardering voor de open en constructieve houding van D66, VVD en PvdA. U kent onze teleurstelling ten opzichte van het feit, dat in eerste aanzet alle lokale partijen buitenspel gezet zijn. Zelfs zonder opgave van redenen, wat ons zeer gestoord heeft. Dit zal ons helpen om als dat nodig mocht blijken in 2026 ook onze voorkeuren te hebben. Dit zal ons er echter niet van weerhouden om gedurende de resterende tijd van deze periode zoals u van ons gewend bent op constructieve wijze met het college mee te denken en ons in de debatten te richten op resultaat en inhoud. U zult in ons dus een constructieve partner vinden. Ten laatste geef ik u het motto van BOB tot de volgende verkiezingen: **“Wie vecht kan verliezen, maar wie niet vecht heeft al verloren”.**

Bijlage 8:

VVD:

kadernota 2025

Vandaag bespreken we de kadernota en stellen we de kaders voor de begroting 2025 vast. Dat doen we onder bijzondere omstandigheden.
Na het vertrek van twee wethouders maken we na ruim twee jaar als lokale afdeling van de VVD weer onderdeel uit van de coalitie en het college in de gemeente Overbetuwe. Dat klinkt wellicht logisch na wat er is gebeurd, maar dat is het niet persé. De gemeente staat er op een aantal punten namelijk niet goed voor.
Toetreden tot het college betekent – zeker in deze tijd - verantwoordelijkheid nemen voor beslissingen en keuzes waar niet iedereen blij mee zal zijn. Bovendien doen we dat in een samenwerking met CDA, D66, GL en PvdA waarmee we op punten ideologisch van mening verschillen.
Toch was het voor ons als VVD duidelijk. Als de nood aan de man is. Als er een beroep op je wordt gedaan, dan zijn we er als VVD Overbetuwe. Dan dragen we bij aan stabiliteit, aan een degelijk gemeentebestuur en staan we voor verantwoorde financiën.
Dat het gelukt is om deze nieuwe coalitie in recordtijd te smeden is een verdienste van alle betrokken partijen. We willen de andere partijen bedanken voor de constructieve, soms stevige en vaak vrolijke gesprekken. Dit is een resultaat waar we trots op zijn.
Het gaat echter vanavond niet om het coalitieprogramma, of wie er in het college zit. Het gaat om het aanpakken van de problemen, het opkomen voor de belangen van onze inwoners en bedrijven en het stellen van de kaders voor de begroting 2025.
Juist die programmabegroting en de financiën waren voor de VVD Overbetuwe een essentieel punt in de formatiegesprekken en het feit dat we elkaar daar op gevonden hebben biedt veel vertrouwen.

Realiteit in de politiek

Te lang leek het of alles mogelijk was, terwijl steeds duidelijker werd dat vanwege een tekort aan geld als ook een tekort aan ambtelijke capaciteit er veel zaken niet door gingen of vertraging opliepen. Daarom is het zo belangrijk om geen mooie praatjes op te hangen en om keuzes te maken die je ook daadwerkelijk uit kunt voeren. Daarbij is nee ook een antwoord en de gemeente mag niemand aan het lijntje houden.

Financiën

Met een tekort van vele tonnen voor 2025 en miljoenen voor 2026 hebben we een serieus probleem. Met amendement A2 beperken we de lastenverzwaring in de kadernota voor inwoners en bedrijven met € 175.000. We zijn als VVD Overbetuwe blij dat bij een financieel tekort in de begroting voor 2025 en verder is afgesproken dat een structureel tekort wordt gedekt door 70% verlaging van de uitgaven en 30% verzwaring van de lasten.

Woningbouw

De ambitie blijft ongewijzigd. Als VVD hebben we het eerder gehad over de muur van belemmeringen waar woningbouwprojecten tegenaan lopen. Door het zoveel mogelijk wegnemen van die belemmeringen neemt de kans dat we de ambitie halen sterk toe.

Verkeersveiligheid

We zijn blij dat de ervaringen van onze inwoners in de praktijk een belangrijkere rol gaan spelen. Minder onderzoeken en meer doen blijft ons credo. Ten aanzien van de ombuigingen uit de kadernota op het groot onderhoud van wegen en openbare verlichting zullen we er scherp op zijn dat dat niet ten koste gaat van de (verkeers)veiligheid. Vraag aan de portefeuillehouder of die dat ook toe kan zeggen

Economie

We zijn blij dat naast de aandacht in de kadernota voor een goed vestigingsklimaat er nu meer aandacht komt voor bedrijventerreinen en het economisch versterken van de dorpskernen via de bedrijfsinvesteringszones (BIZ) – ofwel via de vereniging van ondernemers en vastgoedeigenaren.

Verandering

Voor zowel onze inwoners en ondernemers, als ook voor de organisatie en de politiek verwachten we dat er meer duidelijkheid komt, dat de keuzes die we maken worden uitgevoerd en dat we zorgen voor gezonde financiën.

Verandert er voor de VVD Overbetuwe na vandaag veel? Enerzijds wel – met Karel dragen we immers bij aan het college. Anderzijds verandert er voor ons weinig. We waren constructief als oppositiepartij en zullen – net als in de vorige raadsperiode – wederom kritisch zijn als coalitiepartij.

Aan de slag

Met veel genoegen kijken we er naar uit om met ons team bestaande uit: Karel uit Herveld/Andelst, José uit Elst, Ronnie uit Driel, Esther uit Elst, Nanette uit Heteren, Roy uit Oosterhout en ikzelf uit Valburg een bijdrage te leveren aan een duurzame toekomst voor Overbetuwe en al haar inwoners, ondernemers en organisaties. We wensen iedereen een daadkrachtig college toe.

Bijlage 9:

GroenLinks:

Dank voorzitter en goedenavond allemaal,

Het waren een aantal hectische weken de afgelopen tijd, dat zult u vast allemaal met me eens zijn. In plaats van praten over belangrijke zaken als klimaat, een inclusieve gemeente, wonen, zorg, natuur en noem het allemaal maar op, waren we vooral bezig met de politieke situatie waarin onze gemeente zich plotseling bevond. Daarvoor ben ik, en ik denk velen van ons, de politiek niet in gegaan. Ik ben dan ook blij dat we vanavond, met een voltallig college en een raad die weer vooruit kan kijken, kunnen praten over waar politiek echt over zou moeten gaan. Namelijk over hoe wij het beste voor onze inwoners kunnen opkomen. Over hoe wij mensen kunnen helpen. Want daarvoor zijn we wel de politiek in gegaan. Dat blijkt ook wel uit de snelheid van het formatieproces van de afgelopen weken. We hebben alles op alles gezet om weer zo snel mogelijk aan de slag te kunnen met dat wat er echt toe doet voor onze inwoners, en dat is gelukt.

Vandaag is een belangrijke dag, en dan verwijs ik niet naar de voetbalwedstrijd die we nu helaas moeten missen. Ik zal kijken of ik het kort kan houden, misschien krijgen we tijdens de eetpauze nog wat mee. Nee het is vandaag een belangrijke dag, niet alleen omdat een nieuw college is geïnstalleerd en we een kadernota bespreken, maar omdat ook landelijk een nieuwe ministerploeg is geïnstalleerd. Waar wij hier in Overbetuwe een maand erover hebben gedaan om tot een nieuwe, duurzame samenwerking te komen, hebben ze in Den Haag er 223 dagen over gedaan. En om het dan positief te bekijken: het is in ieder geval goed dat we hier in Overbetuwe geen last hebben van de Haagse traditie om ellenlang te formeren, want hoewel het proces op dezelfde dag, vandaag dus, eindigt, heeft het zeker niet even lang geduurd.

Maar toch ontkomen we er niet van om de pijn te voelen van de keuzes die zijn gemaakt door het vorige kabinet, maar ook lijken te worden doorgezet door het nieuwe. Door hun bezuinigingen, hebben Nederlandse gemeentes vanaf 2026 te maken met een gezamenlijk tekort van 2,3 miljard euro. In Overbetuwe is dat vertaald dat we vanaf 2026 met een structureel begrotingstekort zitten dat schommelt rond de 6 miljoen euro. Geld dat we willen gebruiken om verder aan de slag te gaan met onze duurzaamheidsambities, om ervoor te zorgen dat als een inwoner belt naar het gemeentehuis, dat er dan iemand opneemt en die inwoner verder kan helpen met diens vraag. Het is geld dat we willen gebruiken om goed te zorgen voor onze openbare ruimte, voor onze natuur en onze wegen. Het is geld dat we willen gebruiken om werk te maken van het enorme woningtekort en om in te zetten op humane vluchtelingenopvang wanneer dat nodig is, omdat iedereen een veilig dak boven diens hoofd verdient.

Want laten we eerlijk zijn, bezuinigen van deze grote doen gewoon pijn. Hoewel de gemeentepolitiek soms ver kan staan van de inwoner, raakt het ook diezelfde inwoner. Daarom is verzet nodig, verzet tegen een kabinet dat geld weghaalt op de plekken waar dat het meest pijn doet. Dit verzet laat zich al zien in de houding van de VNG, de inspanningen die het college verricht op dit vlak en ook de motie

‘Zonder geld, geen gemeente’, waar ik straks nog op terugkom. Het is goed om te zien dat gemeentes door heel het land hier in gezamenlijk optrekken om een duidelijk signaal af te geven: ‘Dit is de grens’. Tegelijkertijd moeten we als gemeente nu dealen met de ravijnjaren. In deze kadernota wordt daar al een voorschot opgenomen, door een hele rits aan ombuigingsvoorstellen te presenteren in de kadernota, waardoor de raad een duidelijker beeld heeft van de mogelijkheden. De kadernota is sluitend voor het jaar 2025, maar nog niet voor de jaren daarna. Dat doen we op advies van de VNG, en dat is maar goed ook, want het signaal richting het rijk kan niet duidelijk genoeg zijn.
Complimenten voor deze kadernota zijn sowieso op zijn plaats, want ondanks de enorme financiële uitdagingen waar we als gemeente voor staan, is het gelukt om het voor 2025 sluitend te krijgen. En als je de ombuigingsvoorstellen die we inzetten doorneemt, merk je op dat veel ervan slimme manieren zijn om te bezuinigen, zonder dat het echt pijn doet. Zo is er gezocht naar lucht in de begroting, en die is gevonden, waardoor we als GroenLinks Overbetuwe kunnen zeggen: ‘Deze kadernota is, ondanks ons financiële vooruitzicht, goed uit te leggen aan onze inwoners’. Natuurlijk zijn er ook voorbeelden van bezuinigingen in de kadernota die we als GroenLinks Overbetuwe minder leuk vinden, denk daarbij aan de vijf ton die staat geraamd voor het verlagen van zorgvragen in het sociaal domein en het verlagen van het onderhoudsniveau van de openbare ruimte, waarvoor hetzelfde bedrag staat ingeboekt. Het is helaas onontkoombaar om keuzes te maken die pijn doen, niet omdat we dat leuk vinden, maar omdat we vanwege onze financiële vooruitzicht wel moeten. Om ervoor te zorgen dat onze voorzieningen zoveel als mogelijk op peil blijven, hebben we samen met de PvdA en een hoop andere partijen een motie ingediend over het sociaal domein. Wij willen alles op alles zetten dat de bezuinigingen die ook daar gaan plaatsvinden, niet zullen tornen aan de preventie en kwaliteit van de zorg die we als gemeente bieden.
Je hoort vaak dat als er bezuinigd moet worden, dat ‘iedereen daar last van zal hebben’. Maar die last wordt vaak niet eerlijk verdeeld. Iemand die moeite heeft met rondkomen en avondeten op tafel te krijgen, voelt de pijn van een gemeente die minder middelen heeft harder dan een grootverdiener met een dure koopwoning of een bedrijf dat goeie financiële middelen heeft. Voor GroenLinks Overbetuwe gaat bezuinigen over eerlijkheid en solidariteit, over hoe je de lasten zo rechtvaardig mogelijk verdeelt. Sterkere schouders kunnen zwaardere lasten dragen. Diezelfde grondhouding zien wij ook terug in deze kadernota, waarin bijvoorbeeld wordt voorgesteld om de OZB te verhogen. Niet omdat we dat leuk vinden, maar omdat we op die manier ervoor kunnen blijven zorgen dat onze voorzieningen op peil blijven voor diegenen die ze het hardst nodig hebben.
Er zijn een aantal moties en amendementen ingediend vanavond, waarvan wij al een deel hebben gesteund. We bedanken de indieners van de andere moties voor hun inzet en het schrijven. We staan er erg open in en wachten het debat en de reactie van de portefeuillehouder af, waarbij we de moties zeker niet op voorhand al negatief bekijken. We houden de financiële situatie van onze gemeente en de praktische mogelijkheden in het achterhoofd, en zullen op die manier kijken naar de moties en de stemming straks. Ik kan nu alvast onze ideeën over de moties delen, maar zoals ik zei, als ik opschiet krijgen we misschien nog wat mee van de wedstrijd. Nee maar ik wil vooral het debat aanhoren en onze meningen daar delen voor de goeie discussie.
Ik ga naar een afronding toe. Ik sta hier met gemengde gevoelens. Aan de ene kant trots en blijdschap over de snelheid van het formatieproces, die hier in Overbetuwe dan. En aan de andere kant angst en zorgen over diegenen die het hardst worden geraakt door de plannen van het vorige kabinet, waardoor gemeentes noodgedwongen moeten bezuinigen, maar ook door het nieuwe kabinet dat weinig hoop geeft op een oplossing. Geen van beiden kanten voert de boventoon, de boventoon is de inzet van GroenLinks Overbetuwe, dat de komende jaren, samen met PvdA Overbetuwe en ik hoop meer partijen, alles op alles zal zetten om op een rechtvaardige manier de financiële uitdagingen het hoofd te bieden. Want daarvoor zijn we wel de politiek in gegaan. Om mensen te helpen. Dank u wel.

Bijlage 10:

PvdA:

Dank u, voorzitter,

Twee bijzondere beëdigingsceremonies op één dag. In Den Haag en hier in Overbetuwe. We gaan zien in welke ploeg inwoners zich meer herkennen.

Voorzitter,

Ik begin met een tekstfragment uit een liedje van de ‘Talking Heads’: “You’re talking a lot, but you're not saying anything”.

Dit is inmiddels de achtste bijdrage van vanavond. Ik waag mij er natuurlijk niet aan om te zeggen welke bijdrage van mijn aimabele voorgangers ik een tikkeltje lang vond. U zult snappen waarom dat is.

Dan, voorzitter, nu naar de serieuze inbreng van de PvdA voor deze Kadernota. Inmiddels kent deze raad onze speerpunten.

Speerpunten van de PvdA
Het zijn er vier:
1. inkomen
2. wonen
3. zorg en
4. een duurzame wereld.

Speerpunt 1: Inkomen
Als wij het over inkomen hebben dan vindt de PvdA dat mensen daar fatsoenlijk van moeten kunnen leven, of het nu gaat om salaris, pensioen of een uitkering. De basis, het inkomen, moet voldoende én zeker zijn.

Voorzitter,

Wij zien dat het financieel goed gaat met veel inwoners van Overbetuwe. Maar er zijn ook genoeg inwoners die maar net rond kunnen komen of het einde van de maand juist nét níét redden. Voor met name deze inwoners zet de PvdA zich in.

En daarom willen wij dat Overbetuwe op korte termijn aan de slag gaat met een proef rond de schulddienstverlening.

Speerpunt 2: Wonen
De PvdA wil een snellere toegang tot de woningmarkt, met name voor onze inwoners met lage en middeninkomens en starters.
En bij die toegang tot een eigen dak boven je hoofd houden we ons aan feiten in plaats van emoties. Statushouders drukken heel beperkt op de woningmarkt en verlengen een bestaande wachttijd van bijna tien jaar misschien tot tien jaar en twee maanden. Dus weg met de fabel dat statushouders de huizen van inwoners van Overbetuwe inpikken.

Speerpunt 3: Zorg

Wij vinden de inzet op preventie van zorg erg belangrijk.

Goede preventie zorgt immers voor verbetering van welzijn en vermindering van zorgvraag. Wel verwachten wij van het nieuwe college dat de financiële baten van preventie in het sociaal

domein ook een vertaling krijgen in de Programmabegrotingen.

En verder wil de PvdA dat de kwaliteit van zorg aan onze inwoners zoveel mogelijk overeind blijft. Dit staat in onze motie M-5.

Speerpunt 4: Een duurzame wereld

Daarnaast wil de PvdA groene dorpen en een duurzaam Overbetuwe, voor de huidige en de volgende generaties.

Verduurzaming is noodzakelijk en als het voor mensen met een kleine portemonnee onbetaalbaar wordt, moet de overheid bijspringen. Daar maken we werk van: groen moet je rood doen!

En krachtig doorpakken

Vorig jaar zei ik nog tegen het college “pak door op de onderwerpen die voor onze inwoners écht belangrijk zijn!”

Om die reden zijn wij blij met de ondertitel van het nieuwe coalitieprogramma ‘En krachtig doorpakken’.

Onze inwoners verwachten dat van hun lokale regering. Aan ons de plicht om dit te laten zien. En de PvdA zal dit doen in nauwe samenwerking met de fractie van GroenLinks. Wij wensen ‘onze gezamenlijke’ wethouder Rik van den Dam en zijn collega’s alle succes toe voor onze inwoners!

Tot slot

Ik sluit af met een tekstfragment van een heel bekende rockband. Mijn motto voor de rest van deze raadsperiode:

“You can’t always get what you want

But if you try, sometime

Well, you just might find

You just might find that

you get what you need”.

Dank u voorzitter.

Bijlage 11:

ChristenUnie:

Kadernota 2025

Vanavond spreken we de 3e kadernota van deze raadsperiode. Op basis van eerdere raadsperiodes was onze verwachting dat dit het meest stabiele jaar van de periode zou worden. Een kalme zee. Ieder raadslid kan weten wat er wanneer in de cyclus verwacht wordt. De voorbereidingen voor de volgende gemeenteraadsverkiezingen zijn nog niet in volle vaart.
Maar niets is minder waar. Onrust binnen de GBO-fractie heeft geleid tot opsplitsing van de fractie en tot een nieuwe coalitie. Na aansporing vanaf de kadernotaraad vorig jaar is het college er nu ‘gelukkig’ ook van doordrongen dat er mogelijk zwaar weer op komst is. Er zijn stevige voorbereidingen nodig om bij zwaar het gemeentelijke schip overeind te houden. Dat vraagt om realistisch plannen en keuzes maken.
Onze fractie brengt vandaag drie punten onder de aandacht. Hierbij baseren wij ons op kadernota 2025 en spreken wij ons verder niet uit over het nieuwe coalitieakkoord:

1. Allereerst, realistisch plannen. We lijken er niet heel goed in, gelet op de resultaten van de afgelopen drie jaren. Gemiddeld over de laatste drie jaar blijft er bijna 9M per jaar over. Wat we in de laatste bestuursrapportages meestal niet zien aankomen. Dit komt deels door niet makkelijk te voorspellen bijdragen vanuit het Rijk. Maar deels ook doordat uitvoering van plannen opschuift. Volgens de Berenschot-begrotingsscan 2024 ontstaat ongeveer 1/3 deel van het resultaat door afwijkingen die we wél in eigen hand hebben. Naast keuzes maken is ook realistisch plannen complex. In deze kadernota of in het Berenschotrapport lezen we niet of en hoe het college stappen gaat zetten om het realistischer plannen te verbeteren. We horen daarom graag hoe het college dat gaat aanpakken.

2. Als tweede, het proces om keuzes te maken. Als we het gemeentelijke schip op koers willen houden, dan zijn de gevraagde prioriteringscriteria en – uitgangspunten uit onze eerdere motie M-10

belangrijk. In kadernota 2025 zien we uitvoering van deze motie terug, met 7 afwegingscriteria als basis voor mogelijke ombuigingen en het in kaart brengen van effecten op leefomgeving, economie en mens. In tegenstelling tot de motie, wordt er geen expliciet voorstel en besluit aan de raad voorgelegd om vast te stellen. We horen van het college graag een reflectie op uitvoering van motie 10. In onze nieuwe motie M-4 vragen we het college om inhoudelijke bespreking van de afwegingscriteria expliciet op te nemen in het proces om te komen tot ombuigingen 2026-2028.

Eén criteria wil ik hier alvast noemen, dat al genomen raads- en collegebesluiten niet onomkeerbaar zijn. Helaas is dit wat ons betreft zeker een uitgangspunt waar we nu niet omheen kunnen. Helaas, want wat betekent dit voor betrouwbaar bestuur zijn? Teleurstelling bij inwoners over omkeren van eerder gemaakte keuzes is mogelijk pijnlijker dan eerder een moeilijke afwegingen maken. En wellicht meer dan teleurstelling, zoals dhr. Eggink in zijn inspraak eerder vanavond aangaf. Wij denken dat beleid of kader voor de minimale omvang van de algemene reserve en een reserve weerstandsvermogen wellicht kan helpen bij het eerder nemen van lastige beslissingen. Om al vanaf 2025 zoveel mogelijk te kunnen sturen op inzet van de algemene reserve, roepen wij samen met BOB via motie M-1 op om dat beleid al voor begroting 2025 op stellen, in plaats van voor kadernota 2026.

3. Als derde aandachtspunt, ons beeld bij de voorgestelde besparingskeuzes. Of ombuigingsvoorstellen zoals deze genoemd worden. We waarderen de inzet om bij deze kadernota een doorkijk naar besparingen te zien tot en met 2028. Wat ons zijn we te laat begonnen met het proces om alle keuzes inzichtelijk te maken. De tijd is daarom op dit moment te kort om nu al integraal over meerjarige besparingen te spreken. Wij beperken ons beeld vandaag daarom tot de dekkingsvoorstellen voor 2025. Het college stelt een tijdslijn voor om later dit jaar de besparingen vanaf 2026 te bespreken, waar we ons in kunnen vinden.
De voorstellen voor het totaal zijn pijnlijk. In 2025 wordt bijna 30% van de besparingen gevonden in programma 4. Inclusieve en participatiesamenleving. Heftig, want wat ons betreft staat zorg voor kwetsbare mensen voorop. Wel hebben we de indruk dat het college voor 2025 de minst pijnlijke opties binnen de programma's heeft gevonden. Richting 2026 en verder ligt onze grootste zorg bij de aanvullend voorgestelde besparingen in het Sociaal Domein. We dienen M-5 Handhaaf preventie en kwaliteiten van zorg van PvdA daarom mede in.
Wat ons betreft ontbreekt er wel een belangrijk onderdeel om goede keuzes te kunnen maken. Namelijk een overzicht van taken vanuit het rijk met bijbehorende inkomsten en kosten. Het college geeft aan het advies van VNG te volgen. Daarin is opgenomen om vooral te focussen op taken in medebewind. Het college stelt niet voor of en hoe dat een plek krijgt in het vervolgproces. Dit sluit ook aan bij de discussie over het amendement van BOB bij de meicirculaire eerder vanavond. Daarom stellen wij in motie M-4 voor om ontvangen financiële middelen en daadwerkelijke kosten voor taken die incidenteel en structureel in medebewind en/of gedelegeerd uitgevoerd worden inzichtelijk te maken tijdens het proces om te komen tot ombuigingen vanaf 2026.

Ik sluit af. Laten we voor onze inwoners, verenigingen, ondernemers en organisatie samen aansturen op een zo kalm mogelijke reis. Ondanks het zware weer dat verwacht wordt. Door realistisch te plannen en weloverwogen keuzes te maken, blijven we gericht op een behouden vaart van een bloeiend Overbetuwe met voldoende ruimte voor iedereen.

Bijlage 12:

A1

A M E N D E M E N T

Vastleggen Erfgoed versie 2 juli

Dit amendement hoort bij Kadernota 2025, raadsvergadering 2 juli 2024

De volgende partijen dienen een aanpassing op het voorgestelde besluit in:

D66 Overbetuwe, Mariël de Vries
Gemeente Belangen Overbetuwe, Hans van der Heijden

CDA Overbetuwe, Luca Consoli
VVD Overbetuwe, Peter de Waard
GL Overbetuwe, Thijme Hoffmann
PvdA Overbetuwe, Elbert Elbers

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

Het concept-raadsbesluit als volgt aan te passen/aan te vullen:

1. De Kadernota 2025 vast te stellen **inclusief onderstaande erfbeleid en dit te bekostigen uit het incidentele budget voor vernieuwing omgevingswet.**

- In 2025 starten met het opstellen van een lijst van erfgoed en aanpalend beleid voor alle erfgoed categorieën

In de ombuigingsvoorstellen opgenomen in bijlage 1 van de kadernota het volgende ombuigingsvoorstel toevoegen:
- Verlagen incidentele budget vernieuwing omgevingswet

Dit is waarom we dit willen:

De historische verenigingen van de gemeente Overbetuwe hebben een oproep gedaan om een inventarisatie op te maken van alle erfgoed categorieën en beleid te ontwikkelen voor behoud van al het Overbetuwse culturele erfgoed, dus bijvoorbeeld ook dorpsgezichten, cultuurlandschappen en immaterieel cultureel erfgoed.

Voor een inventarisatie en aanpalend beleid voor de erfgoed categorieën is extra budget nodig. Mogelijk dat de kosten voor een dergelijke inventarisatie met hulp van de historische kringen en in samenwerking met de gemeente Lingewaard beperkt kunnen worden. Gezien de financiële situatie van de gemeente Overbetuwe, is uitzetting van het budget niet wenselijk. We stellen dan ook voor om de incidentele kosten voor deze inventarisatie (geschat op 120.000 euro) te betalen uit het incidentele budget voor vernieuwing van de omgevingswet.

Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van 2 juli 2024

Dit was hoe de partijen stemden:

CDA:	voor	7	tegen	
GBO:	voor	4	tegen	
OBN:	voor	3	tegen	
D66:	voor	3	tegen	
BOB:	voor	3	tegen	
VVD:	voor	3	tegen	
GL:	voor	3	tegen	
PvdA:	voor	1	tegen	
CU:	voor	1	tegen	
Totaal:	voor	28	tegen	0

Hiermee is dit amendement wel aangenomen.

drs. D.E. van der Kamp
griffier

R.P. Hoytink-Roubos
voorzitter

Bijlage 13:

A2

A M E N D E M E N T

OZB

Dit amendement hoort bij Kadernota 2025, raadsvergadering 2 juli 2024

De volgende partijen dienen een aanpassing op het voorgestelde besluit in:

VVD Overbetuwe, Peter de Waard
CDA Overbetuwe, Luca Consoli
GroenLinks Overbetuwe, Thijme Hoffmann
PvdA Overbetuwe, Elbert Elbers
D66 Overbetuwe, Mariël de Vries

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

Het concept-raadsbesluit als volgt aan te passen/aan te vullen:

1. De Kadernota 2025 vast te stellen **met de volgende wijzigingen:**
In afwijking op de ombuigingsvoorstellen opgenomen in bijlage 1 van de kadernota:

- A.03 OZB opbrengst niet woningen met 7,5% verhogen schrappen
- A.02 OZB opbrengst woningen met 1,5% verhogen schrappen

En vervangen door de volgende ombuigingsvoorstellen:

- Nieuw: verhoging OZB niet woningen met 5%
- 2.31 Extra verkoop grond
- 3.01 Uitvoeren veranderaanpak vaardigheden voor een bedrag van 30.000 euro
- 7.01 Juridische procedures
- 7.02 Kosten inkoop algemeen
- 7.19 P-budget: afbouw begroten max van de functionele schaal bedrag verhogen met 52.000 euro naar 302.000 euro.

Dit is waarom we dit willen:

- De begroting van zowel 2025, 2026 als de jaren daarna laat een financieel tekort zien. Dat tekort zal moeten worden gedicht met een evenwichtig pakket aan maatregelen met een verdeling tussen het beperken van de uitgaven en lastenverzwaring.
- De kadernota kent naast het beperken van uitgaven en budgetten al een verhoging van de Onroerendgoedbelasting (OZB) van 2% boven de inflatiecorrectie van 2,2%.
- In de kadernota wordt de OZB aanvullend verhoogd met 7,5% voor niet woningen en 1,5% voor woningen. Deze verhoging wordt nu voor woningen geheel en voor bedrijven gedeeltelijk voorkomen
- Ter toelichting hebben we de bedragen in een tabel op een rijtje gezet.

nr	Onderwerp	Bedrag	Toelichting
	Laten vervallen onderdelen in bijlage 1:		
A.02	OZB opbrengst woningen verhogen met 1,5%	-97.000	
A.03	OZB opbrengst niet woningen verhogen met 7,5%	-234.000	
	Totaal te dekken	**-331.000**	
	Op te nemen onderdelen in bijlage 1:		

nieuw	Verhoging OZB niet woningen met 5% verhogen	156.000	
2.31	Extra verkoop grond	45.000	
3.01	Uitvoeren veranderaanpak vaardigheden voor 50% uitvoeren	30.000	50% uit regulier opleidingsbudget bekostigen
7.01	Juridische procedures	37.000	opnemen in de risicoparagraaf
7.02	Kosten inkoop algemeen	11.000	Bestempeld als quick win
7.19	P-budget, afbouw begroten max van de functionele schaal bedrag verhogen	52.000	Totaal bedrag wordt dan 302.000 euro.
	Totaal dekking	**331.000**	

Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van 2 juli 2024,

Dit was hoe de partijen stemden:

CDA:	voor	7	tegen	
GBO:	voor		tegen	4
OBN:	voor	3	tegen	
D66:	voor	3	tegen	
BOB:	voor		tegen	3
VVD:	voor	3	tegen	
GL:	voor	3	tegen	
PvdA:	voor	1	tegen	
CU:	voor	1	tegen	
Totaal:	voor	21	tegen	7

Hiermee is dit amendement wel aangenomen.

drs. D.E. van der Kamp
griffier

R.P. Hoytink-Roubos
voorzitter

Bijlage 14:

M1

MOTIE

Minimale omvang algemene reserve en reserve weerstandsvermogen/-capaciteit

Deze motie hoort bij agendapunt 6. Kadernota 2025

De volgende partijen dienen dit voorstel in:
ChristenUnie Overbetuwe, Gerdien Maaijen
Burgerbelangen OverBetuwe, Ard op de Weegh

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:
- het college Berenschot heeft gevraagd een begrotingsscan 2024 uit te voeren, waarvan de resultaten en een bijbehorend plan van aanpak met de raad via een TIC op 26 maart 2024 zijn gedeeld[4].

[4] https://overbetuwe.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/33ab79bc-93bd-4d98-b6dd-7ee40d72ab2d

We hebben nagedacht over en houden rekening met:
- plan van aanpak om te komen tot een uitwerking van conclusies en aanbevelingen uit hoofdstukken 3 en 4 per 1 september 2024;
- streven om in ieder geval richting kadernota 2026 (start van de ravijnjaren) de conclusies en aanbevelingen concreet te hebben uitgewerkt en geïmplementeerd;
- de opmerkingen in het Berenschot-rapport ‘Voor zover bekend is er geen beleid of kader voor de minimale omvang van de algemene reserve, ook ontbreekt een reserve weerstandscapaciteit.’ en ‘Overbetuwe werkt niet met een reserve weerstandsvermogen, waardoor de algemene reserve de belangrijkste risicobuffer vormt.”;
- aanbeveling 3.8 om een minimumomvang van de algemene reserve vast te stellen en hier strikt op te handhaven, waarbij in tegenstelling tot bovengenoemde constatering niet wordt geadviseerd om ook een reserve weerstandsvermogen/- capaciteit vast te stellen;
- recente beïnvloedbare raadsvoorstellen waarbij (stevig) beroep werd gedaan op de algemene reserve, zoals Molenhoekplein Valburg (2023), openbare ruimte Heteren (2023), De Wanmolen Zetten (2024) en zwembad Zetten (2024);

We vinden dat:
- beleid of kader voor de minimale omvang van de algemene reserve eerder wenselijk is, gezien de financiële uitdagingen al in 2025;
- ook het opstellen van een reserve weerstandsvermogen/-capaciteit van toegevoegde waarde is.

We vragen het college om:

1. uiterlijk bij begroting 2025 beleid of kader voor de minimale omvang van de algemene reserve en een reserve weerstandsvermogen/-capaciteit voor te stellen en dit als expliciet beslispunt in het conceptbesluit over de programmabegroting ter besluitvorming aan de raad voor te leggen

Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van 2 juli 2024.

Dit was hoe de partijen stemden:

CDA:	voor	7	tegen	
GBO:	voor	4	tegen	
OBN:	voor	3	tegen	
D66:	voor	3	tegen	
BOB:	voor	3	tegen	
VVD:	voor	3	tegen	
GL:	voor	3	tegen	
PvdA:	voor	1	tegen	
CU:	voor	1	tegen	
Totaal:	voor	28	tegen	0

Hiermee is deze motie aangenomen

drs. D.E. van der Kamp
griffier

R.P. Hoytink-Roubos
voorzitter

Bijlage 15:

M2

MOTIE

Elst 1300

Deze motie hoort bij de kadernota 2025

De volgende partijen dienen dit voorstel in:

BOB, Ard op de Weegh
GBO, Henk Vreman
D66, Janita Hanekamp-Janssen

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:
1. Dat in 2026 Elst 1300 jaar bestaat
2. Dat in 1976 in Elst een groot feest is gehouden: Elst 1250, zie https://permalink.geldersarchief.nl/8345E37733844CF9A3DD7B583BB61B29
3. Er een stichting is opgericht om van Elst 1300 wederom een groot feest te maken
4. De stichting hierover een brief aan de gemeente heeft gestuurd die niet beantwoord is
5. De doelstelling van de stichting als volgt geformuleerd is: “Elst 1300 draait om het inspireren van verschillende generaties van Elst(jong en oud, oud en nieuw) met als doel de lokale samenhang en trots te vergroten en zo een duurzame verbinding te creëren.”

We hebben nagedacht over en houden rekening met:
- De beperkte financiële middelen van de gemeente Overbetuwe
- Er inmiddels meer dan 70 mensen bereid zijn zich hiervoor in te zetten
- Er dus voldoende draagvlak is voor festiviteiten en herdenkingen rondom dit jubileum
- Stichting Centrummanagement Elst betrokken is bij de organisatie

We vinden dat:
- Het feest in 1976 nog steeds voor vele inwoners fijne herinneringen oproepen
- Een feest voor het hele dorp een verbindende factor is voor de gemeenschap

We vragen het college om:
1. Met het comité, c.q. de stichting Elst 1300 in gesprek te gaan, over de wijze waarop de gemeente ondersteuning kan bieden.
2. Voor 1 oktober 2024 de raad te informeren over de resultaten van dat gesprek.

Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van 2 juli 2024

Dit was hoe de partijen stemden:

CDA:	voor	7	tegen	
GBO:	voor	4	tegen	
OBN:	voor		tegen	3
D66:	voor	3	tegen	
BOB:	voor	3	tegen	
VVD:	voor	3	tegen	
GL:	voor	3	tegen	
PvdA:	voor	1	tegen	
CU:	voor	1	tegen	
Totaal:	voor	25	tegen	3

Hiermee is deze motie wel aangenomen

Bijlage 16:

M3

MOTIE

Inwonersconsultatie Ombuigingen

Deze motie hoort bij kadernota 2025

De volgende partijen dienen dit voorstel in:

GBO – Anton Veraart
BOB Ard op de Weegh

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:

- De gemeente Overbetuwe vanwege onvoldoende financiering vanuit het Rijk haar begroting moet aanpassen.
- Om vanaf 2026 een sluitende begroting te kunnen realiseren verregaande maatregelen nodig zijn.
- Dat deze bezuinigingen ongetwijfeld effect zullen hebben op onze gemeente.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:

- De bezuinigingsmaatregelen zullen onevenredig veel effect hebben op (het welzijn van) onze inwoners;
- Dat het in die zin logisch is om de mening van inwoners te betrekken bij onze besluitvorming

We vinden dat:

- De gesprekken over de bezuinigingen waarschijnlijk al vanaf oktober 2024 van start gaan om een gedragen en evenwichtig voorstel samen te stellen.
- Deze ongewone en grote operatie met een dergelijk pakket aan maatregelen alle inwoners van Overbetuwe aangaat
- Onze inwoners ongetwijfeld opvattingen hebben over wat voor de gemeente belangrijk is en waarop zij wel of niet zouden willen bezuinigen.
- De gemeenteraad van Overbetuwe het belangrijk vindt dat de inwoners over dit onderwerp hun ideeën en meningen ter kennis kunnen brengen aan de raad
- Dat een dergelijke “consultatie” gecoördineerd moet plaatsvinden.

We geven het college opdracht om:

1. Te onderzoeken op welke manier onze inwoners en eventueel verenigingen en ondernemers het best betrokken kunnen worden om hun ideeën en meningen over de bezuinigingsmaatregelen aan de raad ter kennis te brengen.
2. Betrek daarbij de voor- en nadelen van verschillende vormen zoals: gemeentegesprek, burgerberaad, burgerforum.
3. Eventuele kosten in beeld te brengen.
4. Daarover vóór 1 november 2024 een onderbouwd voorstel aan de raad te doen toekomen.

Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van 02-07-2024

Dit was hoe de partijen stemden:

CDA: voor tegen 7

GBO:	voor	4	tegen	
OBN:	voor		tegen	3
D66:	voor		tegen	3
BOB:	voor	3	tegen	
VVD:	voor		tegen	3
GL:	voor		tegen	3
PvdA:	voor		tegen	1
CU:	voor		tegen	1
Totaal:	voor	7	tegen	21

Hiermee is deze motie niet aangenomen

drs. D.E. van der Kamp
griffier

R.P. Hoytink-Roubos
voorzitter

Bijlage 17:

M4

MOTIE

Zorgvuldige besluitvorming ombuigingen 2026-2028

Deze motie hoort bij agendapunt 6. Kadernota 2025

De volgende partijen dienen dit voorstel in:

ChristenUnie Overbetuwe, Gerdien Maaijen
OverBetuwe Nu, Paul de Vries

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:
- gemeente Overbetuwe vanaf 2025 en verder voor serieuze, financiële keuzes staat;
- uit beantwoording op vraag 7 technische vraag CU kadernota 2025 blijkt dat overzicht ontbreekt van ontvangen financiële middelen en daadwerkelijke kosten voor taken die incidenteel en structureel in medebewind en/of vanuit de nationale overheid gedelegeerd uitgevoerd worden[5].

We hebben nagedacht over en houden rekening met:
- dat de afwegingscriteria die het college voor kadernota 2025 gehanteerd heeft[6], als uitvoering van motie M10 Integrale (financiële) afwegingen d.d. 7 november 2023[7], door de gemeenteraad niet inhoudelijk besproken zijn in een voorbereidende vergadering en impliciet worden vastgesteld als integraal onderdeel van kadernota 2025;
- dat het college, net als de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG), vindt dat we oplossingen voor de problemen van de ravijnjaren 2026 en de jaren daarna, ook moeten zoeken bij taken die we namens het Rijk uitvoeren;
- uit bovengenoemde onderschrijving en beantwoording van eerder genoemde technische vraag niet duidelijk blijkt óf en wanneer een integraal overzicht beschikbaar/voorzien is.

[5] Document OverBetuwe - 24-06-21 Overzicht beantwoording (technische) vragen kadernota 2025 - nagekomen vragen - iBabs Publieksportaal (bestuurlijkeinformatie.nl)
[6] Pagina 20, kadernota 2025
[7] 23-11-07 M10 Motie CU PvdA D66 VVD BOB GL Integrale (financiële) afwegingen-DEF-aangenomen OverBetuwe - iBabs Publieksportaal (bestuurlijkeinformatie.nl)

We vinden dat:
- inhoudelijke bespreking van de gehanteerde afwegingscriteria voor 2025 positief kan bijdragen aan en haalbaar is binnen een zorgvuldig besluitvormingsproces voor mogelijke financiële ombuigingen voor de periode 2026 – 2028;
- bij het maken van keuzes het belangrijk is om ook inzichtelijk te hebben in welke mate de gemeente uitvoering van decentrale taken al dan niet zelf (mede) bekostigt.

We vragen het college om:

1. in het vervolgproces voor afstemming met de gemeenteraad over de keuzes van de zoekrichtingen en het nader concretiseren van ombuigingsvoorstellen 2026-2028 in oktober – december 2024
    a. in overleg met de agendacommissie ruimte te maken voor inhoudelijke bespreking van de in de kadernota 2025 gehanteerde afwegingscriteria;
    b. ontvangen financiële middelen en daadwerkelijke kosten voor taken die incidenteel en structureel in medebewind en/of vanuit de nationale overheid gedelegeerd uitgevoerd worden inzichtelijk te maken voor zover mogelijk.

Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van 2 juli 2024.

Dit was hoe de partijen stemden:

CDA:	voor	7	tegen	
GBO:	voor	4	tegen	
OBN:	voor	3	tegen	
D66:	voor	3	tegen	
BOB:	voor	3	tegen	
VVD:	voor	3	tegen	
GL:	voor	3	tegen	
PvdA:	voor	1	tegen	
CU:	voor	1	tegen	
Totaal:	voor	28	tegen	0

Hiermee is deze motie aangenomen

drs. D.E. van der Kamp
griffier

R.P. Hoytink-Roubos
voorzitter

Bijlage 18:

M5

M O T I E

Handhaaf preventie en kwaliteiten van zorg

Deze motie hoort bij Kadernota 2025, agendapunt 6, raadsbesluit 2024-029706

De volgende partijen dienen dit voorstel in:

PvdA	Elbert Elbers
GroenLinks Overbetuwe	Thijme Hoffmann
VVD Overbetuwe	Peter de Waard
D66 Overbetuwe	Janita Hanekamp-Janssen
CDA Overbetuwe	Luca Consoli

CU Overbetuwe	Gerdien Maaijen
GBO Overbetuwe	Elvira Patelias
OBN Overbetuwe	Chanessa Wartes- de Boef

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We hebben nagedacht over en houden rekening met de omstandigheid dat:

1. Iedere inwoner van Overbetuwe die ondersteuning nodig heeft, deze moet kunnen krijgen.
2. Het doorvoeren van bezuinigingen op het sociaal domein ingrijpend is voor onze inwoners, immers we praten over mensen die zorg nodig hebben en die, als het nodig is, moeten kunnen rekenen op hun lokale overheid om hen bij te staan.
3. Het sociaal domein een fors deel van de uitgaven in de gemeentebegroting omvat.
4. Het essentieel is om de ondersteuning aan onze (kwetsbare) inwoners op peil te houden tegen beheersbare kosten die passen binnen onze begroting.
5. Bij het op peil houden van ondersteuning inzet op preventie hoort. Goede preventie zorgt immers voor verbetering van welzijn, vermindering van zorgvraag en de daarmee gemoeide uitgaven.
6. De zorg aan onze inwoners van voldoende kwaliteit moet blijven.
7. De baten van preventie in het sociaal domein zichtbaar gemaakt moeten worden.

We geven het college opdracht om:

1. De inzet op preventie van en de kwaliteit van zorg zoveel mogelijk te handhaven, in het geval Overbetuwe uitgaven in het sociale domein moet beperken.
2. De baten van preventie in het sociaal domein te vertalen in de Programmabegroting(en).

Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van 2 juli 2024.

Dit was hoe de partijen stemden:

CDA:	voor	7	tegen	
GBO:	voor	4	tegen	
OBN:	voor	3	tegen	
D66:	voor	3	tegen	
BOB:	voor	3	tegen	
VVD:	voor	3	tegen	
GL:	voor	3	tegen	
PvdA:	voor	1	tegen	
CU:	voor	1	tegen	
Totaal:	voor	28	tegen	0

Hiermee is deze motie aangenomen

Bijlage 19:

M6

M O T I E

Sociaal Domein

Deze motie hoort bij Kadernota 2025

De volgende partijen dienen dit voorstel in:

Burgerbelangen Overbetuwe, Ard op de Weegh

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:

- In het sociaal domein een brede blik op het dagelijks leven van mensen en het leveren van maatwerk bij hulp en ondersteuning belangrijk is.
- Het accent niet op ziekte of beperking moet liggen, maar op mensen zelf, op hun veerkracht en op wat hun leven betekenisvol maakt.
- Daarbij niet alleen dient te worden gekeken naar de problemen van mensen, maar ook naar de hulpbronnen waar zij over (kunnen) beschikken en hoe die kunnen worden versterkt
- Op langere termijn het werken aan, versterken van en aansluiten bij vitale gemeenschappen essentieel is om het beroep op zorg en ondersteuning houdbaar te houden
- B&W mede tegen deze achtergrond op 14 juni 2023 een offerteaanvraag ‘Advies en Implementatieplan inrichting dienstverlening sociaal domein’ heeft gedaan, zoals op verzoek van BOB gedeeld met de raad op 12 februari 2024[8].

We hebben nagedacht over en houden rekening met het feit:

- in juni 2023 door de Inspectie voor de Volksgezondheid en Jeugd (IGJ) aanbevelingen zijn gedaan en zichtbaar is gemaakt welke vraagstukken er zijn om de lokale teams te laten aansluiten op het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en de Hervormingsagenda Jeugd[9].
- op 7 november 2023 de raad met algemene stemmen een motie van PvdA en CU heeft aangenomen met als dictum “na ontvangst van het externe advies over de (optimale) inrichting van de dienstverlening van het sociale domein, uiterlijk bij de Kadernota 2025 een raadsbesluit voor te leggen over de invoering van maatregelen, daarbij bijzondere aandacht te hebben om méér inwoners te betrekken bij de inkomensregelingen van de gemeente Overbetuwe en aan te geven op welke wijze de inrichting van het sociaal domein daaraan bijdraagt.”
- op 8 februari 2024 landelijk de visie op de eerstelijnszorg is vastgesteld[10], kort daarna duidelijkheid is gekomen over implementatie van Meer tijd voor de patiënt voor huisartsen (met o.a. als doelstelling intensievere samenwerking in netwerken)[11] en op 12 april 2024 besloten is tot opname van het verkennend gesprek in de basisverzekering per 2025 (om mensen met psychische problemen passende zorg en ondersteuning te bieden door het verbeteren van de regionale samenwerking tussen huisartsen, ggz en het sociaal domein)[12].
- dat eind april 2024 door B&W is ingestemd met een bestuursopdracht Implementatie advies inrichting dienstverlening sociaal domein op basis van een extern advies van Hiemstra en De Vries met de aankondiging ‘de raad tussentijds te zullen informeren over de voortgang van de implementatie’[13].

We vinden dat:

- het wenselijk is om de raad zo spoedig mogelijk meer te betrekken bij deze ontwikkelingen dan op het niveau van ‘informeren’

---

[8] Opgenomen in IBABS onder ‘overige informatie’.
[9] https://www.igj.nl/publicaties/rapporten/2023/06/20/rapport-de-centrale-rol-van-lokale-teams-in-de-jeugdhulpketen
[10] https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2024/02/08/visie-eerstelijnszorg-2030-vastgesteld-door-veldpartijen
[11] https://www.lhv.nl/thema/praktijkzaken/meer-tijd-voor-de-patient/
[12] https://www.zorginstituutnederland.nl/actueel/nieuws/2024/04/12/verkennend-gesprek-in-basispakket-meer-passende-zorg-minder-wachtlijsten-in-de-ggz
[13] https://overbetuwe.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/65419581-f373-4607-ad63-cbf7a51219cd

We vragen het college om:

In overleg met het fractievoorzittersoverleg, een goede vorm te vinden om in het vierde kwartaal (Q4) met elkaar in gesprek te gaan over de in deze motie beschreven ontwikkelingen, ter voorbereiding van verdere besluitvorming bij de begroting 2025 met in elk geval betrokkenheid vanuit de eerstelijn, sociaal werk en burgerinitiatieven.

Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van 2 juli 2024.

Dit was hoe de partijen stemden:

CDA:	voor		tegen	7
GBO:	voor		tegen	4
OBN:	voor		tegen	3
D66:	voor		tegen	3
BOB:	voor	3	tegen	
VVD:	voor		tegen	3
GL:	voor		tegen	3
PvdA:	voor		tegen	1
CU:	voor		tegen	1
Totaal:	voor	3	tegen	25

Hiermee is deze motie niet aangenomen

drs. D.E. van der Kamp
griffier

R.P. Hoytink-Roubos
voorzitter

Bijlage 20:

M7

M O T I E

Verantwoorde afbouw inzet tijdelijke middelen

Deze motie hoort bij Kadernota 2025.

De volgende partijen dienen dit voorstel in:

Burgerbelangen Overbetuwe, Ard op de Weegh

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:

- In het eerste deel van deze raadsperiode sprake is geweest van inzet van veel tijdelijke middelen, vaak op basis van specifieke uitkeringen van het Rijk (spuk's), waarbij vanwege diverse redenen de raad niet kaderstellend betrokken is geweest bij de inzet hiervan;
- In het hoofdlijnenakkoord is voorzien in "het afschaffen van alle specifieke uitkeringen vanaf 2026 (met uitzondering van de BUIG) en de middelen na aftrek van 10% efficiencykorting aan het gemeentefonds toevoegen"[14];

[14] Waarbij de VNG op het standpunt staat dat als het afschaffen van de specifieke uitkeringen kan betekenen dat gemeenten meer ruimte krijgen voor eigen beleidskeuzes, meer integrale aanpak, minder administratieve lasten en met een jaarlijkse indexering, een efficiencykorting te billijken is. Zie

- In het hoofdlijnenakkoord is voorzien in een korting van 1 miljard op subsidies, waarvan de VNG ‘vreest dat deze taakstelling effect gaat hebben op verschillende beleidsterreinen’.
- Deze inzet van tijdelijke middelen vaak gericht is op nieuwe accenten in het beleid, waaronder vormen van preventie en de sociale basis, vaak ook bedoeld om in partnerschap met burgerinitiatieven een gewenste beweging op gang te brengen.
- Een tijdig integraal overzicht van inzet van tijdelijke middelen, inzicht in de effecten van die inzet en logische opties voor een vervolg op deze inzet van belang is voor zorgvuldige, transparante besluitvorming

We hebben nagedacht over en houden rekening met:
- De brief van 9 juni jl. van Stichting Open Voor Jou/Huiskamer van Heteren over het belang van tijdige dialoog over het perspectief na de inzet van tijdelijke middelen
- De op verzoek van de raad uitgevoerde Quick scan maatschappelijk vastgoed in Elst die vraagt om een verantwoord vervolg om ook in Elst de sociale basis te versterken.

We vinden dat:
- De raad tijdig in positie moet worden gebracht om verantwoorde keuzes te maken over de afbouw van inzet van tijdelijke middelen

We vragen het college om:

Uiterlijk in oktober met een plan van aanpak te delen om van inzicht naar verantwoorde keuzes bij de afbouw van de inzet van tijdelijke middelen te komen (en in de tussentijd met oog daarop te doen wat nodig is).

Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van 2 juli 2024.

Dit was hoe de partijen stemden:

CDA:	voor		tegen	7
GBO:	voor		tegen	4
OBN:	voor		tegen	3
D66:	voor		tegen	3
BOB:	voor	3	tegen	
VVD:	voor		tegen	3
GL:	voor		tegen	3
PvdA:	voor		tegen	1
CU:	voor	1	tegen	
Totaal:	voor	4	tegen	24

Hiermee is deze motie niet aangenomen

drs. D.E. van der Kamp
griffier
R.P. Hoytink-Roubos
voorzitter

---

https://vng.nl/sites/default/files/2024-05/20240517-eerste-analyse-van-het-hoofdlijnenakkoord-voor-gemeenten.pdf

Bijlage 21:

M8

M O T I E

Zonder geld geen gemeente

Deze motie hoort bij kadernota 2025.

De volgende partijen dienen dit voorstel in:

GBO – Anton Veraart
D66 Mariel de Vries

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:

- de houdbaarheid van de financiële situatie van onze gemeente aanleiding geeft tot grote zorg.
- vanaf 2026 dreigen heel veel gemeenten niet in staat hun begrotingen structureel sluitend te krijgen.
- door de structurele korting vanuit het Rijk zal onze gemeente onvermijdelijk zeer ingrijpende en zichtbare bezuinigingen moeten opleggen;
- naast verschraling in de lokale voorzieningen zal dit ook grote gevolgen hebben voor de aanpak van grote maatschappelijke opgaven zoals woningbouw, criminaliteitsbestrijding, zorg voor jongeren en ouderen, klimaat en energietransitie;
- de gemeente Overbetuwe zich, bij motie in de raadsvergadering van 3 november 2020 zich heeft aangesloten bij het Actiecomité “Raden in verzet”.

We vinden dat:

- een goede en gelijkwaardige samenwerking tussen de gemeenten en het Rijk noodzakelijk is zoals in de Code Interbestuurlijke Verhoudingen is vastgelegd;
- van een dergelijke gelijkwaardige samenwerking nu geen sprake is: eenzijdige ingrepen van de zijde van het Rijk zijn niet alleen onbegrijpelijk, maar vooral onredelijk en onhoudbaar;
- onze gemeente wil zich inzetten voor een goede uitvoering van gemeentelijke- én medebewindtaken; wij willen per slot van rekening het allerbeste voor onze gemeente;
- daarvoor zal het Rijk voldoende middelen beschikbaar moeten stellen.

We roepen het nieuwe kabinet op, met de meeste spoed: :

- te zorgen dat gemeenten sturingsmogelijkheden en bevoegdheden krijgen die bij hun taken en verantwoordelijkheden passen;
- aan de gemeente voldoende middelen beschikbaar te stellen om de belangrijke maatschappelijke opgaven te kunnen realiseren;
- te zorgen voor een gedragen stelsel van vergoeding voor de gemeenten, met een langdurige looptijd;
- de interbestuurlijke (financiële) verhoudingen op basis van gelijkwaardigheid en samenwerking worden hersteld en verankerd.

We vragen het college om:

1. deze motie ter kennis te brengen van het kabinet
2. deze motie ter kennis te brengen van de Vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken;
3. deze motie in kopie te sturen aan het actiecomité Raden in Verzet via radeninverzet@gmail.com;
4. Te onderzoeken welke instanties op dit gebied ook bezig zijn met dit onderwerp en zo nodig daarbij aan te sluiten.

Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van [datum].

Dit was hoe de partijen stemden:

CDA:	voor	7	tegen	
GBO:	voor	4	tegen	
OBN:	voor		tegen	3
D66:	voor	3	tegen	
BOB:	voor	3	tegen	
VVD:	voor	3	tegen	
GL:	voor	3	tegen	
PvdA:	voor	1	tegen	
CU:	voor	1	tegen	
Totaal:	voor	25	tegen	3

Hiermee is deze motie wel aangenomen

drs. D.E. van der Kamp
griffier

R.P. Hoytink-Roubos
voorzitter